

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ СУД
У БЕОГРАДУ
Одељење за ратне
злочине
Кж1-По2 6/21
17.12.2021. године
Београд

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, Одељење за ратне злочине, у већу састављеном од судија Раствка Поповића, председника већа, Наде Хаци-Перић, др Миодрага Мајића, Александра Вујичића и Оливере Анђелковић, чланова већа, уз учешће вишег саветника Мирјане Јанковић Недић, записничара, у кривичном поступку против **окривљеног Далибора Крстовића**, због кривичног дела ратни злочин против цивилног становништва из члана 142 став 1 КЗ СРЈ, одлучујући о жалби браниоца окривљеног, адвоката Ђорђа Пантовића, изјављеној против пресуде Вишег суда у Београду, Одељења за ратне злочине К-По2 бр.3/19 од 13.05.2021. године, у седници већа одржаној у смислу одредбе члана 447 став 2 ЗКП дана **17.12.2021. године**, већином гласова, донео је

РЕШЕЊЕ

Усвајањем жалбе браниоца окривљеног Далибора Крстовића, адвоката Ђорђа Пантовића, **УКИДА СЕ** пресуда Вишег суда у Београду, Одељења за ратне злочине К-По2 бр.3/19 од 13.05.2021. године и предмет **ВРАЋА** првостепеном суду на поновно суђење.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Београду, Одељења за ратне злочине К-По2 бр.3/19 од 13.05.2021. године, окривљени Далибор Крстовић оглашен је кривим због извршења кривичног дела ратни злочин против цивилног становништва из члана 142 став 1 КЗ СРЈ, за које је применом наведених законских прописа и одредби чланова 5 став 2, 33, 38 и 41 КЗ СРЈ осуђен на казну затвора у трајању од 9 (девет) година. Истом пресудом, окривљени Далибор Крстовић обавезан је да плати трошкове кривичног поступка, о чијој висини ће бити одлучено накнадно посебним решењем. Оштећена под псеудонимом "Б1" је, ради остваривања имовинско-правног захтева, упућена на парницу.

Против наведене пресуде жалбу је изјавио бранилац окривљеног Далибора Крстовића, адвокат Бојан Пантовић, због битних повреда одредаба кривичног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и повреде кривичног закона, са предлогом да Апелациони суд у Београду укине побијану пресуду и предмет врати првостепеном суду на поновно суђење или да пресуду преиначи, тако што ће га осудити на блажу казну, истовремено захтевајући да заједно са окривљеним буде обавештен о седници већа другостепеног суда.

Тужилац за ратне злочине поднео је одговор на жалбу браниоца окривљеног Далибора Крстовића, адвоката Бојана Пантовића, са предлогом да се жалба одбије као неоснована.

Тужилац за ратне злочине је, у поднеску Ктж.бр.9/21 од 11.10.2021. године предложио да Апелациони суд у Београду, Одељење за ратне злочине одбије као неосновану жалбу браниоца окривљеног Далибора Крстовића, адвоката Бојана Пантовића.

Апелациони суд у Београду, Одељење за ратне злочине, одржао је седницу већа у присуству заменика Тужиоца за ратне злочине, Љубице Веселиновић, окривљеног Далибора Крстовића и његовог браниоца, адвоката Јована Вукчевића, на којој је размотрли списе заједно са побијаном пресудом, коју је испитао у смислу одредбе члана 451 став 1 ЗКП у оквиру основа, дела и правца побијања који су истакнути у жалби, па је по оцени жалбених навода и предлога, нашао:

- жалба је основана.

Основано се жалбом браниоца окривљеног Далибора Крстовића, адвоката Бојана Пантовића, побија првостепена пресуда због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438 став 1 тачка 9 ЗКП, тако што се истиче да је првостепени суд прекорачио оптужбу када је окривљеног огласио кривим за радње предузете након извршеног силовања оштећене – сведока под псеудонимом “Б1”, с обзиром да радње које је првостепени суд унео у изреку пресуде, окривљеном нису стављене на терет оптужним актом.

Наиме, у образложењу побијане пресуде на страни 63. навео је да је изменио чињенично-правни опис радње извршења за коју је окривљеног огласио кривим, поштујући у свему субјективни и објективни идентитет оптужбе, на тај начин што га је уподобио са чињеничним стањем које је утврђено на главном претресу, у делу који се односи на радње које је окривљени Далибор Крстовић предuzeо након што је извршио силовање сведока под псеудонимом “Б1”, наводећи да је суд несумњиво утврдио да је окривљени након извршеног силовања наредио оштећеној да се не облачи и изашао из учионице, а одмах после тога у учионицу је ушао НН припадник Војске Републике Српске, те је и он силовао сведока под псеудонимом “Б1”, да би тек након тога окривљени опет ушао у учионицу и обратио се оштећеној претећи да не сме никоме да каже за то, јер ће прво страдати њена деца, а затим и она.

Међутим, по оцени Апелационог суда у Београду, Одељења за ратне злочине, навођење радњи које је окривљени предузео након што је НН припадник силовао оштећену, представљају прекорачење оптужбе, јер су у изреку унете радње које представљају већу криминалну количину од оних које су оптужним актом стављене на терет.

Осим тога, првостепени суд није дао никакве разлоге због чега сматра да у конкретном случају није повређен идентитет оптужбе и пресуде иако је у изреку пресуде унео радње које нису описане у оптужници, и то да је окривљени извршио силовање „стављањем свог полног органа у полни орган, уста и анални отвор оштећене”. Ово стoga, јер измене чињеничног описа дела у изреци пресуде морају остати у границама чињеничног основа оптужбе, тачније, у границама оних чињеница и околности на којима се оптужба заснива, а у образложењу побијане пресуде у погледу поменуте измене изреке у односу на чињенични опис дат у оптужници, нису наведени никакви разлози.

Надаље се основано жалбом браниоца окривљеног истиче да је првостепена пресуда донета уз битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438 став 2 тачка 3 ЗКП, с обзиром да је и по оцени Апелационог суда у Београду, Одељења за ратне злочине доведен у питање квалитет права на одбрану окривљеног у овом кривичном поступку, па самим тим и право на правично суђење.

С тим у вези, бранилац окривљеног основано у жалби указује да је првостепени суд извео низ доказа упознавањем са садржином записника о исказима већег броја сведока, применом одредбе члана 406 став 1 тачка 1 ЗКП, а да испитивању сведока у истражном поступку који је вођен пред Тужилаштвом БиХ, нису присуствовали окривљени и његов бранилац на који начин је окривљени био онемогућен да врши унакрсно испитивање сведока, посебно истичући да је одбрани ускраћена могућност да проверава кредитабилитет исказа сведока и веродостојност њиховог казивања, чиме је окривљени доведен у неравноправан положај у односу на тужиоца.

Наиме, одредбом члана 68 став 10 ЗКП прописано је – да свако коме се суди за кривично дело има право да сам или преко браниоца износи доказе у своју корист, испитује сведоке оптужбе и захтева да се под истим условима као сведоци оптужбе, у његовом присуству испитају сведоци одбране.

Међутим, с обзиром да су у истражном поступку пред тужилаштвом БиХ сведоци испитани без присуства одбране, а искази седам сведока су због њихове немогућности да дођу пред суд због болести, прочитани на главном претресу у смислу одредбе члана 406 став 1 тачка 1 ЗКП, то се основано у жалби браниоца окривљеног наводи да је поступањем на овакав начин окривљеном ускраћено право да испитује сведоке оптужбе, чиме је повређено право на одбрану окривљеног.

Право на правично суђење представља темељно процесно начело у оквиру кога централно место заузима право на одбрану, чијом реализацијом окривљени добија шансу да се супротстави оптужби и евентуално избегне кривичну одговорност. У сврху

остваривања права на одбрану, окривљеном се на располагање стављају управо одређене гаранције како би се осигурао његов равноправан положај у односу на тужиоца, а те гаранције се огледају у самој садржини права на одбрану, путем којих се окривљеном омогућава да се фактички брани од оптужбе.

С обзиром на све навдено, те да је првостепена пресуда донета уз битне повреде одредаба кривичног поступка, то је иста уважавањем жалбе браниоца окривљеног морала бити укинута и предмет враћен првостепеном суду на поновно суђење.

У поновном поступку првостепени суд ће отклонити повреде на које је указано у овом решењу, тако што ће сведоке чије исказе је прочитao на главном претресу, без сагласности странака, испитати на главном претресу макар и путем видеоконференцијске везе, након чега ће оценом свих изведенih доказа, како појединачно, тако и у међусобној вези и у склопу одбране окривљеног, бити у могућности да донесе правилну и на закону засновану одлуку, дајући доволно јасне и аргументоване разлоге. При томе ће првостепени суд имати у виду и жалбене наводе браниоца окривљеног којима се оспорава првостепена пресуда због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, као и одлуке о кривичној санкцији, а који, с обзиром на разлоге укидања пресуде, овде нису коментарисани.

Сходно наведеном, а на основу одредбе члана 458 став 1 ЗКП-а, Апелациони суд у Београду, Одељење за ратне злочине, одлучио је као у изреци решења.

**Записничар-саветник
Мирјана Јанковић Недић, с.р.**

**Председник већа-судија
Растко Поповић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице

Јасмина Ђокић

